Enquête bij het parate legerkorps

* * Eind vorig jaar is een enquête ingesteld * over de samenstelling en de inhoud van De Militaire Spectator. Deze enquête, die in zeer algemene termen was gesteld om bij de beantwoording de deur zo wijd mogelijk open te houden, betrof alle officieren van het Eerste Legerkorps. De resultaten zijn door de commandanten van hogere staven, bataljons/afdelingen en zelfstandige compagnieën/batterijen/eskadrons per onderdeel samengevat, waarbij, indien deze van voldoende belang worden geacht, steeds tevens minderheidsmeningen werden weergegeven. De belangrijkste conclusies treft men hieronder aan.

Door de antwoorden ingegeven wijzigingen in de samenstelling en de inhoud van ons blad zullen, indien mogelijk en verantwoord, reeds in het aprilnummer worden ingevoerd. De volgende onderwerpen vragen in het bijzonder de aandacht.

1. **Foto voorpagina**

Deze dient, indien enigszins mogelijk, bij een artikel te behoren. Ook de rubriek „Uit de buitenlandse vakpers" komt hiervoor in aanmerking.

2. **Officiële mededelingen**

Deze worden door velen gelezen. Een suggestie is, nieuwe, vervallen en gewijzigde voorschriften tevens te vermelden. De Inspecteur der Opleidingen heeft toegezegd de redactie elke maand een lijst van het door hem belangrijk geachte te verstrekken.

3. **Rubriek „Meningen van anderen"**

Deze wordt zeer gewaardeerd en leidt vaak ertoe dat een artikel, dat in eerste aanleg werd overgeslagen, toch nog wordt gelezen. De kritiek is hier: „Soms te veel in details; zakelijkheid verdient voorkeur". Hiermee zal in het vervolg rekening worden gehouden.

4. **Rubriek „Uit de buitenlandse vakpers"**

Deze wordt door vrijwel iedereen in hoge mate gewaardeerd. Er zal op dezelfde voet mee worden voortgegaan.

5. **Boekbesprekingen**

Hierover wordt verschillend geoordeeld, hoewel de meeste officieren er prijs op stellen. Sommigen evenwel vinden ze overbodig, omdat boeken tegenwoordig te duur zijn om particulier aan te schaffen en er, naar hun mening, te weinig militaire bibliotheken zijn. Wijzelf tekenen hier het volgende aan. Boekbesprekingen moeten worden gezien als het aangeven van de waarde van het boek, onder een vluchtige bespreking van de inhoud in het algemeen. Het is zeker niet de bedoeling het boek op een zodanige manier te bespreken, dat het niet meer behoeft te worden gelezen; daarvoor zou ook onvoldoende plaatsruimte beschikbaar zijn. De wetenschappelijke waarde van het boek maakt daarbij normaliter de lengte van de boekbespreking uit. *Met boekbesprekingen zal op dezelfde voet worden voortgegaan.*

6. **Advertenties**

Dit is een onderwerp dat tevens een punt van bespreking uitmaakt op vrijwel elke redactievergadering. Eén officier wil van alle advertenties af; het probleem wordt dan zeer eenvoudig, want dan is hij ook meteen van De Militaire Spectator zélf af. Het blad namelijk, is een (toch al niet florerend) deel van een commerciële onderneming, en het kan alleen mét advertenties bestaansrecht behouden. Intussen is de directeur van Moormans Periodieke Pers N.V. naar aanleiding van de enquête opnieuw over deze materie benaderd. Hij heeft toegezegd dat de advertenties die thans in het midden van het nummer zijn opgenomen naar voren en achter zullen verhuizen. Aan de lopende contracten moet evenwel worden voldaan en er zijn er bij, die „advertentie-tegenover-tekst" als voorwaarde hebben. *Het euvel zal dus langzaam uitsterven.*

7. **Vrije meningsuiting**

Ook hier lopen de meningen uiteen. Sommigen menen dat bij plaatsing van een artikel slechts van de officiële opvatting mag worden afgeweken indien dit door de redactie in een onderschrift wordt aangegeven. Anderen gaan verder en zijn

van oordeel dat geen artikelen moeten worden opgenomen, waarvan de inhoud in strijd is met de aanwijzingen van hogere commandanten; dit teneinde verwarring te vermijden. Onderschriften van de redactie zijn daarom, zo zeggen dezen, in het geheel niet nodig. Het grootste deel van de officieren van het Eerste Legerkorps evenwel is voor een zo groot mogelijke vrije meningsuiting. *Wij mogen verwijzen naar de redactionele beschouwing in het februarinummer: „Doctrine en vrije meningsuiting", waaruit men heeft kunnen opmaken dat ook wij een zo ver mogelijk gaande vrije meningsuiting voorstaan.*
De opmerking van sommigen, dat geen naschriften van redactiewege nodig zijn omdat het in een artikel gestelde te allen tijde de verantwoordelijkheid van de auteur blijft, vindt geen grond. De redactie blijft altijd en onder alle omstandigheden verantwoordelijk voor de inhoud van het blad en wel in de persoon van de hoofdredacteur. Uiteraard blijft de auteur de verantwoordelijkheid voor het door hem geschrevene *mede* dragen.

8. **Artikelen**

a. *Omvang en samenstelling*

De belangrijkste kritiek gaat hier tegen vervolgartikelen, die men voor een maandblad onleesbaar vindt vanwege de lange tijdsduur tussen de delen. Dergelijke artikelen zullen niet meer worden opgenomen. Voorts vindt men sommige artikelen te lang, een lengte van 5 tot 6 bladzijden wordt in het algemeen nog juist aanvaardbaar geacht. *Hiermee zal in het vervolg zoveel mogelijk rekening worden gehouden, waarbij tevens zal worden gelet op een mogelijk te gedetailleerde weergave, tegen welk euvel tevens grote bezwaren bestaan.* Uiteraard zullen bepaalde onderwerpen om een iets langere beschouwing vragen; dit zal evenwel uitzondering zijn.
Tenslotte is er vraag naar een levendiger verhaaltrant, waarbij de theorie zo mogelijk ware te verduidelijken door praktijkvoorbeelden. „Een indeling, zoals men deze in het algemeen in voorschriften aantreft, noodt niet tot lezen na 17.00 uur! Een te ver doorgevoerde nummering en subnummering werkt, evenals het toepassen van te veel afkortingen in de tekst, leesdodend".

b. *Niveau der artikelen*

Velen zijn van oordeel dat, hoewel de inhoud van De Militaire Spectator in grote lijnen zeker aanvaardbaar is, het niveau van te veel artikelen te hoog ligt voor de parate troepen; een hoogst enkele is, ten aanzien van het laatste, een tegengestelde mening toegedaan. Men onderkent de moeilijkheid dat het blad, bij gemiddeld niet meer dan 60 tot 70 artikelen per jaar, vele heren moet dienen, zoals daar zijn de Koninklijke Landmacht en de Koninklijke Luchtmacht, officieren van alle wapens en dienstvakken; veel uiteenlopende militaire materie plus, in toenemende mate, artikelen op het gebied van de sociologie, economie, voorlichting, personeelsbeleid, enz. Men is van oordeel dat Nederland op het gebied van militair-wetenschappelijke periodieken stiefmoederlijk is bedeeld; wapen- en dienstvakblaadjes dienen te eenzijdig het personeel van het bepaalde wapen of dienstvak en dan doorgaans nog in vrij eng verband. Oudere officieren denken terug aan de vooroorlogse Mavors; jongeren vragen zich af waarom bijvoorbeeld „De Infanterist" moest verdwijnen. Opneming van de eertijds daarvoor bestemde artikelen in een blad als „De Onderofficier", hoe goed dit blad ook is, acht men in beginsel onjuist. Officieren moeten een eigen vakblad hebben op het niveau, waarop zij normaliter moeten werken en dit geldt zeker voor de parate troepen. Zeer velen vragen zich af waarom de rubriek „Voor de subalterne troepenofficier" uit De Militaire Spectator is verdwenen, op een moment waarop ook anderszins de praktijkmensen-op-lager-niveau minder aan hun trekken begonnen te komen. In het algemeen, zo zeggen velen, wordt te weinig rekening gehouden met de samenstelling van het lezerskorps, waarvan verreweg het grootste percentage — *ook buiten de parate troepen* — wordt gevormd door subalterne officieren, wier werkkring onmiddellijk aan die van de subalternen is gelieerd. Een Militaire Spectator, meer overeenkomende met de Amerikaanse tijdschriften „Armor" en „Infantry", zo merkten enkelen op, zou zeer worden toegejuicht. Het opnemen van meer artikelen op compagnies-, batterij-, eskadrons en zelfs pelotonsniveau wordt door zeer velen voorgestaan.

Met het gesuggereerde zal zoveel mogelijk rekening worden gehouden, zie echter tevens het gestelde in punt 9.

c. *Zeer specialistische en specifiek technisch-wetenschappelijke artikelen*

Deze worden voor De Militaire Spectator *unaniem* ongeschikt geacht in de vorm, waarin zij thans worden gepubliceerd; men is *algemeen* van oordeel dat zij, in die vorm, in een spe-

cifiek technisch tijdschrift thuishoren en van betekenis is, dat men bij de technische dienstvakken en bij het wapen der genie eenzelfde mening is toegedaan. Het bezwaar gaat daarbij zeker niet tegen technische onderwerpen als zodanig, wél tegen een *te* technische en vooral *te* gedetailleerde behandeling daarvan. Het specifiek technische deel moet algemeen worden gehouden en een te detaillistische uiteenzetting waarbij, onder meer, technische formules (al dan niet met bewijsvoering) voorkomen, dient achterwege te blijven. In hun huidige vorm zijn de artikelen vaak voor verreweg de meeste lezers niet te begrijpen, en aan de andere kant zijn zij niet wetenschappelijk genoeg voor hen, die in de zuiver technische behandeling van een probleem zijn geïnteresseerd, waardoor deze laatsten toch moeten terugvallen op technische, specialistische vakbladen.

Artikelen, zoals hier bedoeld, zullen in de toekomst niet meer in De Militaire Spectator worden opgenomen, temeer, daar zij steeds een onevenredig groot deel van de plaatsruimte voor zich opeisen. Uiteraard betekent dit niet, dat in het geheel geen technische onderwerpen meer zullen worden behandeld; eenvoudige, op de praktijk ingestelde technische artikelen, die elke officier in zich kan opnemen, zullen er hun plaats in blijven vinden.

d. *Suggesties*

Van verscheidene kanten wordt aangedrongen op (meer) artikelen over:

— de organisatie en het optreden van de NAVO-partners en van de potentiële vijand, een en ander op zich zelf staand, dan wel in vergelijking met het eigen optreden;
— onderwerpen, die betrekking hebben op de modernisatie en mechanisatie, in de eerste plaats om tot een eenheid van optreden te geraken en nog bestaande staftechnische en andere moeilijkheden uit de weg te ruimen;
— actuele onderwerpen op het gebied van de tactiek, logistiek, invoering van nieuw materieel, personeelsbeleid, verhouding volk-krijgsmacht en bij dit laatste in het bijzonder de invloed van de huidige maatschappij op de huidige jeugd in verband met het vervullen van de dienstplicht;
— voorlichting, waaronder recent wereldgebeuren;
— leiderschap;
— materieelontwikkeling in binnen- en buitenland.

Aan de hand van in de enquête tot uiting komende suggesties zijn intussen de volgende onderwerpen bij geselecteerde auteurs in bewerking (titels kunnen anders luiden):

— drill bij het overschrijden van een waterhindernis met gebruik van de brugleggende tank (samenwerking wapens);
— het compagnies/eskadronsteam in het beweeglijk, verdedigend gevecht;
— verschil in optreden van een verkenningseskadron en een verkenningscompagnie in verband met de praktische mogelijkheden (materieel);
— de opstelling van de divisiestaf te velde;
— moderne gedachten over de krijgstucht;
— wat iedere parate officier over de parate Koninklijke Marechaussee moet weten (in vredes- en oorlogstijd);
— ervaringen met de ingegane wijzigingen op het WvMS en de WK;
— inbreuken op de verbindingsveiligheid te velde (met voorbeelden uit de praktijk) en de mogelijke gevolgen daarvan;
— de artillerie- en mortierwaarnemer in een gemechaniseerde eenheid;
— gevechtsveiligheid bij oefeningen in West-Duitsland;
— de logistiek uitwisselbare brigade.

Voor andere suggesties houden wij ons aanbevolen, waarbij wij aanraden contact met ons op te nemen, alvorens te gaan schrijven; anderen kunnen u vóór zijn!

Ongewenst worden in het algemeen beschouwd:

— artikelen, waarvan niets meer te leren of te ervaren is, zoals oude veldslagen;
— artikelen, de persoonlijke belangensfeer van de officier betreffende, (plaatsingsbeleid, promotiebeleid enz.; zie tevens onder de gewenste artikelen hierboven!). Men is van oordeel dat deze onderwerpen thans uitvoerig worden behandeld in de bladen van de officiersverenigingen;
— recent wereldgebeuren (zie tevens onder de gewenste artikelen hierboven!); men vindt dat deze te lang achter de feiten aankomen; bovendien heeft alles tevoren reeds uitvoerig in dag- en weekbladen gestaan;
— onderwerpen, die uitputtend in voorschriften zijn neergelegd, tenzij zich nieuwe ontwikkelingen zouden voordoen.

9. **Slotbeschouwing**

Reeds thans staat vast, dat de bij het Legerkorps ingestelde enquête efficiënt op de toekomstige inhoud van De Militaire Spectator zal werken. Als enquête is zij evenwel niet volledig, want het blad is bedoeld als vakliteratuur voor *alle* officieren van de Koninklijke Landmacht en tevens voor de gehele Koninklijke Luchtmacht. Hoewel de parate troepen tegenwoordig door de leiding van de strijdkrachten, terecht, hèt hoofddoel van de defensie-inspanning worden genoemd, zijn er belangrijke categorieën officieren die hen elders en onder geheel andere omstandigheden uitstekend dienen. Wij denken hierbij, onder meer, aan de leidinggevende hogere landmacht- en luchtmachtstaven, de Inspecties, de onderwijsinrichtingen op elk gebied en de Territoriale Sector. Ook hierbij bevinden zich uiteraard veel subalternen, maar verhoudingsgewijs meer hoofd- en opperofficieren dan in het Eerste Legerkorps, met geheel divergerende belangen en interessen.

Suggesties van dezen zullen daarom zeer welkom zijn; zij waren evenals die van het Legerkorps onderdeelsgewijs in te zenden, teneinde de verwerking te vergemakkelijken. De resultaten zullen dan te zijner tijd tevens in De Militaire Spectator worden gepubliceerd (in vergelijking met de enquête bij het Eerste Legerkorps).[1]

In verband hiermee evenwel nog één verzoek, dat ontspruit aan de resultaten van de reeds gehouden enquête. *Men blijve eraan denken, dat een blad als De Militaire Spectator, door zijn beperkte plaatsruimte en zeer gevarieerde lezerskring, nooit voor een ieder, ten volle, „elck wat wils" kan geven.*

[1] Een voorbeeld van de „enquêtebrief" van Commandant Eerste Legerkorps kan bij diens kabinet worden opgevraagd. Men bedenke overigens steeds, dat deze was bestemd voor een typisch paraat geheel.

Aanwijzingen voor medewerkers

Wij verzoeken U om Uw bijdragen in te leveren in enkelvoud, getypt met een marge van tenminste 3 cm, met dubbele spatie en voorzien van Uw naam, adres en evt. gironummer. Bijdragen voor de rubriek „Meningen van anderen" echter in duplo in te zenden.

Voorts eventuele schetsen of tekeningen en foto's niet tussen de tekst aan te brengen, doch wel aan te geven, waar deze tussen die tekst moeten worden opgenomen.

Men voege tekeningen en schetsen afzonderlijk bij, in Oostindische inkt en op teken- of calqueerpapier. Letters en cijfers moeten daarbij zo groot worden getekend, dat zij na verkleining duidelijk leesbaar blijven. Daartoe moeten zij, na verkleining, nog tenminste 1 mm groot zijn. Men houde er daarbij rekening mee, dat tekeningen en schetsen als regel, bij reproduktie, worden verkleind tot ten hoogste 15 cm breedte.

TOEVOEGING VAN SCHETSEN EN AFBEELDINGEN, RESPECTIEVELIJK FOTO'S, VERHOOGT DE AANTREKKELIJKHEID VAN UW ARTIKELEN TEN ZEERSTE, VOORAL INDIEN ZIJ ORIGINEEL ZIJN